

DOHOVOR
NA OCHRANU NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Paríž 17. októbra 2003

MEDZINÁRODNÝ DOHOVOR NA OCHRANU NEHMOTNÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Generálna konferencia Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (ďalej len UNESCO), ktorá sa zišla v Paríži 29. septembra až 17. októbra 2003 na svojom 32. zasadnutí,

odvolávajú sa na existujúce medzinárodné dokumenty o ľudských právach, najmä na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948, Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966 a Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966,

berúc do úvahy význam nehmotného kultúrneho dedičstva ako hnacej sily kultúrnej rozmanitosti a záruky udržateľného rozvoja, ako je to zdôraznené v Odporúčaní UNESCO o ochrane tradičnej kultúry a folklóru z roku 1989, vo Všeobecnej deklarácii UNESCO o kultúrnej rozmanitosti z roku 2001 a v Istanbulskej deklarácii z roku 2002 prijatej na zasadnutí Tretieho okrúhleho stola ministrov kultúry,

berúc do úvahy hlboko zakorenenú vzájomnú podmienenosť medzi nehmotným kultúrnym dedičstvom a hmotným kultúrnym a prírodným dedičstvom,

uznávajúc, že procesy globalizácie a sociálnej transformácie spoločne s podmienkami, ktoré vytvárajú pre obnovený dialóg medzi spoločnosťami, tiež vyvolávajú, podobne ako fenomén neznášanlivosti, vážnu hrozbu úpadku, zániku a ničenia nehmotného kultúrneho dedičstva, a to predovšetkým pre nedostatok prostriedkov na ochranu takéhoto dedičstva,

uvedomujúc si všeobecnú vôľu a spoločný záujem ochraňovať nehmotné kultúrne dedičstvo ľudstva,

uznávajúc, že spoločnosti, a to najmä pôvodné spoločnosti, skupiny a v niektorých prípadoch jednotlivci zohrávajú dôležitú úlohu pri tvorbe, ochrane, zachovávaní a znovuvytváraní nehmotného kultúrneho dedičstva, a tak pomáhajú obohacovať kultúrnu rozmanitosť a ľudskú tvorivosť,

poukazujúc na ďalekosiahly vplyv činnosti UNESCO pri utváraní normatívnych nástrojov na ochranu kultúrneho dedičstva, najmä Dohovoru na ochranu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva z roku 1972,

ďalej poukazujúc na to, že doteraz neexistuje žiadny záväzný multilaterálny nástroj na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva,

uvedomujúc si, že je potrebné účinne doplniť existujúce medzinárodné dohody, odporúčania a rezolúcie týkajúce sa kultúrneho a prírodného dedičstva o nové ustanovenia týkajúce sa nehmotného kultúrneho dedičstva,

uvedomujúc si potrebu zvýšiť informovanosť, najmä mladších generácií o význame nehmotného kultúrneho dedičstva a o jeho ochrane,

uvedomujúc si, že medzinárodné spoločenstvo by malo spoločne so zmluvnými štátmi tohto dohovoru prispievať k ochrane takéhoto dedičstva v duchu spolupráce a vzájomnej pomoci,

pripomínajúc programy UNESCO súvisiace s nehmotným kultúrnym dedičstvom, a to najmä Vyhlásenie majstrovských diel ústneho a nehmotného dedičstva ľudstva,

uvedomujúc si neoceniteľnú úlohu nehmotného kultúrneho dedičstva ako faktora zblížovania ľudí a zabezpečenia výmeny a porozumenia medzi nimi,

prijíma dňa 17. 10. 2003 tento dohovor.

I. Všeobecné ustanovenia

Článok 1 Ciele dohovoru

Ciele tohto dohovoru sú:

- (a) ochraňovať nehmotné kultúrne dedičstvo;
- (b) zabezpečiť úctu k nehmotnému kultúrnemu dedičstvu príslušných spoločenstiev, skupín a jednotlivcov;
- (c) zvyšovať na miestnej, národnej a medzinárodnej úrovni informovanosť o význame nehmotného kultúrneho dedičstva a o zabezpečení jeho vzájomného uznania;
- (d) umožniť medzinárodnú spoluprácu a pomoc.

Článok 2 Použitie pojmov

Na účely tohto dohovoru:

1. Nehmotné kultúrne dedičstvo znamená postupy, stvárnenia, prejavy, poznatky, schopnosti, ako aj nástroje, predmety, artefakty a s nimi spojené kultúrne miesta, ktoré spoločenstvá, skupiny a v niektorých prípadoch jednotlivci pokladajú za súčasť svojho kultúrneho dedičstva. Toto nehmotné kultúrne dedičstvo si spoločenstvá a skupiny odovzdávajú z generácie na generáciu a sústavne ho znova vytvárajú ako reakciu na okolité prostredie, interakciu s prírodou a svojou históriou, pričom im poskytuje pocit identity a kontinuity, podporujúc tak úctu ku kultúrnej rozmanitosti a ľudskej tvorivosti. Na účely tohto dohovoru sa berie do úvahy výlučne také nehmotné kultúrne dedičstvo, ktoré je zlučiteľné s existujúcimi medzinárodnými nástrojmi upravujúcimi ľudské práva, s požiadavkami vzájomnej úcty medzi spoločenstvami, skupinami a jednotlivcami, ako aj trvalo udržateľného rozvoja.

2. Nehmotné kultúrne dedičstvo podľa definície uvedenej v predchádzajúcom odseku 1 sa prejavuje *okrem iného* v týchto oblastiach:

- (a) ústne tradície a prejavy vrátane jazyka ako prostriedku nehmotného kultúrneho dedičstva;
- (b) interpretačné umenie;
- (c) spoločenské zvyky, rituály a slávnostné udalosti;
- (d) poznatky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom;
- (e) tradičné remeselníctvo.

3. Ochrana znamená opatrenia zamerané na zabezpečenie životnosti nehmotného kultúrneho dedičstva, vrátane klasifikácie, dokumentácie, výskumu, záchrany, ochrany, propagácie, zveľaďovania, odovzdávania, a to najmä formou oficiálneho a neoficiálneho vzdelávania, ako aj revitalizácie rozličných aspektov takéhoto dedičstva.

4. Zmluvné štáty sú štáty, ktoré sú viazané týmto dohovorom a medzi ktorými platí tento dohovor.

5. Tento dohovor sa vzťahuje *mutatis mutandis* na územia uvedené v článku 33, ktoré sa stanú zmluvnými stranami tohto dohovoru v súlade s podmienkami stanovenými v uvedenom článku. V takom prípade sa výraz zmluvné štáty vzťahuje aj na tieto územia.

Článok 3

Súvislosť s inými medzinárodnými nástrojmi

Nič v tomto dohovore sa nesmie interpretovať tak, že:

- (a) sa mení stav alebo znižuje úroveň ochrany svetového dedičstva podľa Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva z roku 1972, s ktorým prvok nehmotného kultúrneho dedičstva priamo súvisí alebo že
- (b) sa ovplyvňujú práva a povinnosti zmluvných štátov vyplývajúce z akéhokoľvek medzinárodného nástroja, ktorého sú zmluvnými stranami a ktorý sa týka práv duševného vlastníctva alebo využívania biologických a ekologických zdrojov.

II. Orgány dohovoru

Článok 4

Valné zhromaždenie zmluvných štátov

1. Týmto sa ustanovuje valné zhromaždenie zmluvných štátov (ďalej len „valné zhromaždenie“). Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom tohto dohovoru.

2. Valné zhromaždenie sa schádza každé dva roky na riadnom zasadnutí. Môže sa zísť na mimoriadnom zasadnutí, a to na základe vlastného rozhodnutia alebo na žiadosť buď Medzivládneho výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva, alebo najmenej jednej tretiny zmluvných štátov.

3. Valné zhromaždenie prijíma svoj vlastný rokovací poriadok.

Článok 5
Medzivládny výbor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva

1. Týmto sa v rámci UNESCO ustanovuje Medzivládny výbor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva (ďalej len „výbor“). Výbor je zložený zo zástupcov 18 zmluvných štátov, ktorých zvolia zmluvné štáty zúčastnené na valnom zhromaždení hneď, ako tento dohovor nadobudne platnosť v súlade s článkom 34.
2. Počet členských štátov výboru sa zvýši na 24, ak počet zmluvných štátov dosiahne 50.

Článok 6
Voľby a funkčné obdobie štátov, ktoré sú členmi výboru

1. Voľby štátov do výboru sa riadia zásadami spravodlivého geografického zastúpenia a rotácie.
2. Štáty sa do výboru volia na obdobie štyroch rokov zmluvnými štátmi dohovoru, ktoré sa zúčastnia na valnom zhromaždení.
3. Avšak funkčné obdobie polovice štátov zvolených do výboru v prvých voľbách je obmedzené na dva roky. Výber týchto štátov sa uskutoční na prvých voľbách žrebovaním.
4. Každé dva roky valné zhromaždenie vymení vo výbore polovicu štátov.
5. Valné zhromaždenie zároveň zvolí do výboru taký počet štátov, aký je potrebný na zaplnenie uvoľnených miest.
6. Ten istý štát nemôže byť zvolený do výboru na dve po sebe nasledujúce obdobia.
7. Členské štáty výboru vyberú za svojich zástupcov osoby, ktoré sú kvalifikované v rozličných oblastiach nehmotného kultúrneho dedičstva.

Článok 7
Pôsobnosť výboru

Za predpokladu, že nie sú dotknuté iné právomoci, ktoré výboru poskytuje tento dohovor, pôsobnosť výboru spočíva v:

- (a) presadzovaní cieľov dohovoru a podporovaní a monitorovaní jeho implementácie;
- (b) poskytovaní poradenstva o osvedčených postupoch a v odporúčaní opatrení na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva;
- (c) príprave návrhu plánu na využitie prostriedkov z fondu v súlade s článkom 2, ktorý sa predkladá na schválenie valnému zhromaždeniu;
- (d) hľadání spôsobov zvyšovania prostriedkov vo fonde a v prijímaní nevyhnutných opatrení v tejto súvislosti v súlade s článkom 25;

- (e) príprave vykonávacích predpisov upravujúcich implementáciu tohto dohovoru, ktoré sa predkladajú na schválenie valnému zhromaždeniu;
- (f) posudzovaní správ predkladaných zmluvnými štátmi v súlade s článkom 29 a vo vypracúvaní ich súhrnov pre valné zhromaždenie;
- (g) posudzovaní žiadostí predložených zmluvnými štátmi a v rozhodovaní o nich v súlade s objektívnymi výberovými kritériami, ktoré stanoví výbor a schváli ich valné zhromaždenie a podľa ktorých sa bude riadiť:
  - (i) zapisovanie do zoznamov a návrhy uvedené v článkoch 16, 17 a 18;
  - (ii) poskytovanie medzinárodnej pomoci v súlade s článkom 22.

Článok 8 Pracovné metódy výboru

1. Výbor je zodpovedný valnému zhromaždeniu, ktoré informuje o všetkých svojich aktivitách a rozhodnutiach.
2. Výbor prijíma svoj vlastný rokovací poriadok dvojtretinovou väčšinou hlasov svojich členov.
3. Výbor môže na prechodné obdobie zakladať akékoľvek ad hoc poradné orgány, ktoré pokladá za potrebné na plnenie svojej úlohy.
4. Výbor môže prizývať na svoje zasadnutia akékoľvek verejné alebo súkromné organizácie, ako aj súkromné osoby s preukázateľnými kompetenciami v rozličných oblastiach nehmotného kultúrneho dedičstva, aby sa s nimi poradil o určitých záležitostiach.

Článok 9 Akreditácia poradných organizácií

1. Výbor navrhuje valnému zhromaždeniu akreditáciu mimovládnych organizácií s preukázateľnými kompetenciami v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva, ktoré budú pôsobiť ako poradné orgány výboru.
2. Výbor navrhuje valnému zhromaždeniu aj kritériá a spôsoby takejto akreditácie.

Článok 10 Sekretariát

1. Výboru pomáha sekretariát UNESCO.
2. Sekretariát pripravuje dokumentáciu pre valné zhromaždenie a výbor, ako aj návrhy programov ich zasadnutí a zabezpečuje realizáciu ich rozhodnutí.

III. Ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva na národnej úrovni

Článok 11

Úloha zmluvných štátov

Každý zmluvný štát:

- (a) prijíma opatrenia potrebné na zabezpečenie ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na svojom území;
- (b) v rámci ochranných opatrení uvedených v článku 2 odsek 3 vymedzuje a určuje rozličné prvky nehmotného kultúrneho dedičstva existujúce na jeho území, a to za účasti jednotlivých spoločenských skupín a príslušných mimovládnych organizácií.

Článok 12

Súpisy

1. S cieľom zabezpečiť identifikáciu pre potreby ochrany každý zmluvný štát zostaví jeden alebo viacero súpisov nehmotného kultúrneho dedičstva existujúceho na jeho území tak, aby to vyhovovalo jeho vlastným potrebám. Tieto súpisy sa pravidelne aktualizujú.
2. Každý zmluvný štát pri periodickom predkladaní svojej správy výboru poskytne v súlade s článkom 29 aj príslušné informácie o takýchto súpisoch.

Článok 13

Ďalšie opatrenia na zabezpečenie ochrany

V záujme ochrany, vývinu a podpory nehmotného kultúrneho dedičstva existujúceho na území zmluvného štátu sa každý takýto štát usiluje:

- (a) prijať rámcovú stratégiu zameranú na podporu funkcie nehmotného kultúrneho dedičstva v spoločnosti a na integráciu ochrany takéhoto dedičstva do programových plánov;
- (b) určiť alebo založiť jeden alebo viacero kompetentných orgánov, ktorých úlohou je ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva existujúceho na jeho území;
- (c) podporovať vedecké, technické a umelecké práce, ako aj metodiky výskumu zamerané na účinnú ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva, a to najmä ohrozeného nehmotného kultúrneho dedičstva;
- (d) prijať vhodné zákonné, technické, administratívne a finančné opatrenia zamerané na:
  - (i) podporu vzniku alebo na posilnenie inštitúcií zabezpečujúcich vzdelávanie v oblasti starostlivosti o nehmotné kultúrne dedičstvo a propagovanie tohto dedičstva prostredníctvom podujatí a priestorov určených na jeho prezentáciu a vyjadrenie;
  - (ii) umožnenie prístupu k nehmotnému kultúrnemu dedičstvu pri súčasnom rešpektovaní zvykov a obyčají, ktorými sa riadi prístup ku konkrétnym aspektom tohto dedičstva;

- (iii) založenie inštitúcií dokumentujúcich nehmotné kultúrne dedičstvo a uľahčenie prístupu k nim.

Článok 14

Vzdelávanie, zvyšovanie informovanosti a budovanie kapacít

Každý zmluvný štát sa všetkými vhodnými prostriedkami usiluje:

- (a) zabezpečiť uznanie nehmotného kultúrneho dedičstva v spoločnosti, úctu k nemu a jeho zveľaďovanie, a to najmä prostredníctvom:
  - (i) programov v oblasti vzdelávania, zvyšovania povedomia a informovanosti širokej verejnosti, predovšetkým mladých ľudí;
  - (ii) zvláštnych vzdelávacích a výchovných programov v rámci zainteresovaných spoločenstiev a skupín;
  - (iii) budovania kapacít zameraných na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva, a to najmä na starostlivosť o toto dedičstvo a jeho vedecký výskum;
  - (iv) neformálnych prostriedkov odovzdávania poznatkov;
- (b) zabezpečiť informovanosť verejnosti o nebezpečenstvách, ktoré ohrozujú takéto dedičstvo, ako aj o opatreniach vykonávaných na základe tohto dohovoru;
- (c) podporovať vzdelávanie zamerané na ochranu prírodných priestranstiev a pamätných miest, ktorých existencia je nevyhnutná na vyjadrovanie nehmotného kultúrneho dedičstva.

Článok 15

Účasť spoločenstiev, skupín a jednotlivcov

Každý zmluvný štát sa v rámci svojej činnosti zameranej na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva usiluje zabezpečiť čo najširšiu účasť spoločenstiev, skupín a v niektorých prípadoch aj jednotlivcov, ktorí tvoria, uchovávajú a odovzdávajú takéto dedičstvo, a aktívne ich zapojiť do starostlivosti oň.

IV. Ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva na medzinárodnej úrovni

Článok 16

Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva

1. V záujme zabezpečenia lepšieho zviditeľnenia nehmotného kultúrneho dedičstva a informovanosti o jeho význame, ako aj v záujme podnietenia dialógu, ktorý zohľadňuje kultúrnu rozmanitosť, výbor na základe návrhu zainteresovaných zmluvných štátov založí, bude aktualizovať a publikovať Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

2. Výbor navrhne a valné zhromaždenie schváli kritériá založenia, aktualizácie a publikácie tohto reprezentatívneho zoznamu.

Článok 17

Zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva, ktoré si vyžaduje naliehavú ochranu

1. S cieľom prijať primerané ochranné opatrenia výbor založí, bude aktualizovať a publikovať Zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva, ktoré si vyžaduje naliehavú ochranu, a na základe žiadosti zainteresovaného zmluvného štátu zapíše takéto dedičstvo do zoznamu.

2. Výbor navrhne a predloží valnému zhromaždeniu na schválenie kritériá založenia, aktualizácie a publikácie tohto zoznamu.

3. V prípadoch mimoriadnej naliehavosti, ktorej objektívne kritériá schváli valné zhromaždenie na základe návrhu výboru, môže výbor po konzultácii s dotknutým zmluvným štátom zapísať príslušnú položku dedičstva do zoznamu uvedeného v odseku 1.

Článok 18

Programy, projekty a aktivity zamerané na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva

1. Na základe návrhov predložených zmluvnými štátmi a v súlade s kritériami, ktoré výbor navrhne a valné zhromaždenie schváli, výbor periodicky vyberá a podporuje národné, subregionálne a regionálne programy, projekty a aktivity zamerané na ochranu dedičstva, ktoré podľa neho najlepšie odrážajú zásady a ciele tohto dohovoru, pričom zohľadňuje osobitné potreby rozvojových krajín.

2. S týmto cieľom prijíma, posudzuje a schvaľuje žiadosti o medzinárodnú pomoc pri príprave takýchto návrhov prijaté od zmluvných štátov.

3. Výbor spája realizáciu takýchto projektov, programov a aktivít so šírením osvedčených postupov, pričom na to využíva prostriedky, ktoré si sám určí.

V. Medzinárodná spolupráca a pomoc

Článok 19

Spolupráca

1. Na účely tohto dohovoru medzinárodná spolupráca zahŕňa *okrem iného* výmenu informácií a skúseností, spoločné iniciatívy a vytváranie mechanizmu pomoci zmluvným štátom v ich úsilí o ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva.

2. Za predpokladu, že nebudú dotknuté ustanovenia národnej legislatívy zmluvných štátov a ich zvykové právo a obyčaje, zmluvné štáty uznávajú, že ochrana nehmotného kultúrneho dedičstva je vo všeobecnom záujme ľudstva, a preto sa zaväzujú spolupracovať na bilaterálnej, subregionálnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni.

Článok 20

Účel medzinárodnej pomoci

Medzinárodnú pomoc možno poskytnúť na tieto účely:

- (a) ochrana dedičstva zapísaného do Zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva, ktoré si vyžaduje naliehavú ochranu;
- (b) príprava súpisov v zmysle článkov 11 a 12;
- (c) podpora programov, projektov a aktivít realizovaných na národnej, subregionálnej a regionálnej úrovni, zameraných na ochranu nemotného kultúrneho dedičstva;
- (d) akýkoľvek iný účel, ktorý je podľa výboru potrebný.

Článok 21 *Formy medzinárodnej pomoci*

Pomoc, ktorú výbor poskytne zmluvnému štátu, sa riadi vykonávacími predpismi vypracovanými v súlade s článkom 7 a dohodou, o ktorej sa hovorí v článku 24, a môže nadobudnúť nasledujúce formy:

- (a) štúdie, týkajúce sa rozličných aspektov ochrany;
- (b) poskytnutie expertov a praktikov;
- (c) školenie všetkého potrebného personálu;
- (d) vypracovanie normatívnych a iných opatrení;
- (e) vytvorenie a prevádzkovanie infraštruktúr;
- (f) dodávky vybavenia a know-how;
- (g) iné formy finančnej a technickej pomoci vrátane poskytnutia nízko úročených pôžičiek a darov za primeraných okolností.

Článok 22 *Podmienky upravujúce medzinárodnú pomoc*

1. Výbor vypracuje postup posudzovania žiadostí o medzinárodnú pomoc a stanoví, aké informácie musia žiadosti obsahovať. Sú to napríklad predpokladané opatrenia a požadované zákroky, spoločne s vyhodnotením nákladov.
2. V naliehavých prípadoch môže výbor posúdiť žiadosť o pomoc ako prioritnú záležitosť.
3. V záujme prijatia rozhodnutia výbor vykoná také analýzy a konzultácie, aké pokladá za nevyhnutné.

Článok 23 *Žiadosť o medzinárodnú pomoc*

1. Každý zmluvný štát môže predložiť výboru žiadosť o medzinárodnú pomoc na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva existujúceho na jeho území.
2. Takúto žiadosť môžu spoločne predložiť aj dva alebo viaceré zmluvné štáty.
3. Žiadosť musí obsahovať informáciu špecifikovanú v článku 22 odsek 1 spolu s potrebnou dokumentáciou.

Článok 24
Úloha zmluvných štátov, ktoré prijímajú pomoc

1. V súlade s ustanoveniami tohto dohovoru sa poskytnutá medzinárodná pomoc upravuje prostredníctvom dohody medzi zmluvným štátom a výborom.
2. Všeobecným pravidlom je, že zmluvný štát, ktorý prijíma pomoc, sa v rámci svojich finančných možností zúčastňuje na financovaní nákladov na ochranné opatrenia, na ktoré sa mu poskytla medzinárodná pomoc.
3. Zmluvný štát, ktorý prijíma pomoc, predloží výboru správu o využití pomoci poskytnutej na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva.

VI. Fond nehmotného kultúrneho dedičstva

Článok 25
Povaha a zdroje fondu

1. Týmto sa ustanovuje Fond na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva (ďalej len fond).
2. Fond pozostáva zo zverených finančných prostriedkov založených v súlade s finančnými predpismi UNESCO.
3. Zdroje fondu pozostávajú z:
  - (a) príspevkov zmluvných štátov;
  - (b) finančných prostriedkov vyčlenených na tento účel generálnou konferenciou UNESCO;
  - (c) príspevkov, darov alebo odkázaných prostriedkov, ktoré môžu poskytnúť:
    - (i) iné štáty;
    - (ii) organizácie a programy systému Organizácie Spojených národov, a to najmä Rozvojový program OSN, ako aj iné medzinárodné organizácie;
    - (iii) verejné alebo súkromné inštitúcie alebo jednotlivci;
  - (d) úrokov plynúcich z prostriedkov fondu;

(e) prostriedkov získaných zbierkami a príjmami z podujatí organizovaných v prospech fondu;

(f) rozličných iných prostriedkov povolených stanovami fondu, ktoré navrhne výbor.

4. O využívaní prostriedkov výborom sa rozhoduje na základe smernice schválenej valným zhromaždením.

5. Výbor môže prijímať príspevky a iné formy pomoci na všeobecné i konkrétne účely súvisiace s konkrétnymi projektmi za predpokladu, že tieto projekty výbor schválil.

6. Príspevky do fondu nesmú byť viazané na žiadne politické, ekonomické alebo iné podmienky, ktoré sú nezlučiteľné s cieľmi tohto dohovoru.

Článok 26 – Príspevky zmluvných štátov do fondu

1. Za predpokladu, že tým nebude dotknutý nijaký dodatočný dobrovoľný príspevok, sa zmluvné štáty tohto dohovoru zavazujú platiť do fondu najmenej každé dva roky príspevok, ktorého výšku vo forme jednotnej percentuálnej sadzby platnej pre všetky štáty určí valné zhromaždenie. Na prijatie tohto rozhodnutia je potrebná väčšina hlasov prítomných a hlasujúcich zmluvných štátov, ktoré neurobili vyhlásenie v zmysle odseku 2 tohto článku. V žiadnom prípade príspevok zmluvného štátu nepresiahne 1 % jeho príspevku do riadneho rozpočtu UNESCO.

2. Avšak každý štát podľa článku 32 alebo článku 33 tohto dohovoru môže v čase uloženia svojich listín o ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupení vyhlásiť, že nebude viazaný ustanoveniami odseku 1 tohto článku.

3. Zmluvný štát, ktorý urobil vyhlásenie v zmysle odseku 2 tohto článku, sa bude usilovať odvolať uvedené vyhlásenie oznámením generálnemu riaditeľovi UNESCO. Odvolanie vyhlásenia však nenadobudne účinok, pokiaľ ide o príspevok, ktorý má tento štát zaplatiť, až do dňa najbližšieho zasadnutia valného zhromaždenia.

4. V záujme toho, aby mohol výbor účinne plánovať svoju činnosť, zmluvné štáty tohto dohovoru, ktoré urobili vyhlásenie v zmysle odseku 2 tohto článku, budú platiť svoje príspevky pravidelne, najmenej každý druhý rok, a to vo výške čo možno najbližšej príspevkom, ktoré by boli povinné platiť, keby boli viazané ustanoveniami odseku 1 tohto článku.

5. Zmluvný štát tohto dohovoru, ktorý nezaplatil povinný alebo dobrovoľný príspevok za aktuálny rok a za predchádzajúci kalendárny rok nie je voliteľný za člena výboru, pričom toto ustanovenie neplatí pre prvé voľby. Funkčné obdobie takéhoto štátu, ak už je členom výboru, sa skončí v čase volieb v zmysle článku 6 tohto dohovoru.

Článok 27

Dobrovoľné dodatkové príspevky do fondu

Zmluvné štáty, ktoré chcú poskytnúť dobrovoľné príspevky okrem tých príspevkov, ktoré predpokladá článok 26, čo najskôr informujú o tom výbor, aby mu umožnili adekvátne plánovať jeho činnosť.

Článok 28
Organizovanie medzinárodných zbierok

Zmluvné štáty podporia, ak je to možné, medzinárodné zbierky organizované v prospech fondu pod záštitou UNESCO.

VII. Správy

Článok 29
Správy zmluvných štátov

Zmluvné štáty predkladajú výboru správy o legislatívnych, regulačných a iných opatreniach prijatých na implementáciu dohovoru, pričom dodržiavajú formu a periodickosť stanovenú výborom.

Článok 30
Správy výboru

1. Výbor na základe svojej činnosti a správ zmluvných štátov vypracovaných v zmysle článku 29, predkladá správu valnému zhromaždeniu na každom jeho zasadnutí.
2. Správa sa dáva do pozornosti generálnej konferencii UNESCO.

VIII. Prechodné ustanovenie

Článok 31
Súvislosť s Vyhlásením majstrovských diel ústneho a nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva

1. Výbor ešte pred nadobudnutím platnosti tohto dohovoru začlení do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva položky vyhlásené za majstrovské diela ústneho a nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.
2. Začlenenie týchto položiek do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva v žiadnom prípade nepredurčuje kritériá budúcich zápisov, ktoré stanoví výbor v súlade s článkom 16 odsek 2.
3. Po nadobudnutí platnosti tohto dohovoru už nevznikne žiadne ďalšie vyhlásenie.

IX. Záverečné ustanovenia

Článok 32
Ratifikácia, prijatie alebo schválenie

1. Tento dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu členskými štátmi UNESCO v súlade s ich platnými ústavnými postupmi.
2. Listiny o ratifikácii, prijatí alebo schválení budú uložené u generálneho riaditeľa UNESCO.

Článok 33 Pristúpenie

1. Tento dohovor je otvorený na pristúpenie všetkým nečlenským štátom UNESCO, ktoré generálna konferencia UNESCO vyzve, aby k nemu pristúpili.
2. Tento dohovor je otvorený na pristúpenie aj územiám, ktoré majú úplnú vnútornú samosprávu uznanú Organizáciou Spojených národov, no nezískali úplnú nezávislosť v súlade s rezolúciou Valného zhromaždenia 1514 (XV), a ktoré majú vo svojej právomoci záležitosti upravené týmto dohovorom vrátane právomoci uzatvárať zmluvy týkajúce sa týchto záležitostí.
3. Listina o pristúpení bude uložená u generálneho riaditeľa UNESCO.

Článok 34 Nadobudnutie platnosti

Tento dohovor nadobudne platnosť tri mesiace po dátume uloženia tridsiatej listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení, čo však platí len pre tie štáty, ktoré uložili svoje vlastné listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení v deň uloženia tridsiatej listiny alebo pred ním. Pre každý iný zmluvný štát nadobudne platnosť tri mesiace po uložení jeho listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení.

Článok 35 Federálne alebo neunitárne ústavné systémy

Tieto ustanovenia sa vzťahujú na zmluvné štáty, ktoré majú federálny alebo neunitárny ústavný systém:

- (a) ak ide o ustanovenia tohto dohovoru, ktorých realizácia patrí do právnej pôsobnosti federálnej alebo ústrednej zákonodarnej moci, povinnosti federálnej alebo ústrednej vlády sú rovnaké ako v prípade tých zmluvných štátov, ktoré nie sú federálnymi štátmi;
- (b) ak ide o ustanovenia tohto dohovoru, ktorých realizácia patrí do právnej pôsobnosti jednotlivých konštitutívnych štátov, krajín, provincií alebo kantónov a ktoré ústavný systém federácie nezaväzuje prijímať legislatívne opatrenia, federálna vláda informuje príslušné orgány takýchto štátov, krajín, provincií alebo kantónov o uvedených ustanoveniach a odporučí im ich prijať.

Článok 36 Vypovedanie

1. Každý zmluvný štát môže tento dohovor vypovedať.
2. O vypovedaní zmluvný štát informuje písomným oznámením, ktoré sa uloží u generálneho riaditeľa UNESCO.

3. Vypovedanie nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po doručení oznámenia o vypovedaní. Vypovedanie nemá nijaký vplyv na finančné záväzky odstupujúceho zmluvného štátu až do dňa, keď odstúpenie nadobudne účinnosť.

Článok 37 *Funkcie depozitára*

Generálny riaditeľ UNESCO ako depozitár tohto dohovoru informuje členské štáty UNESCO, ako aj štáty, ktoré nie sú členmi organizácie, ale sa na ne vzťahuje článok 33 a Organizáciu Spojených národov o uložení všetkých listín o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení v zmysle článkov 32 a 33, ako aj o vypovedaniach v zmysle článku 36.

Článok 38 *Zmeny*

1. Zmluvný štát môže písomným oznámením adresovaným generálnemu riaditeľovi navrhnúť zmeny tohto dohovoru. Generálny riaditeľ postúpi takéto oznámenie všetkým zmluvným štátom. Ak sa v lehote šiestich mesiacov odo dňa postúpenia oznámenia najmenej polovica zmluvných štátov vysloví v prospech návrhu, generálny riaditeľ predloží takýto návrh na diskusiu a prípadné prijatie na najbližšom zasadnutí valného zhromaždenia.

2. Na prijatie zmien je potrebná dvojtretinová väčšina prítomných a hlasujúcich zmluvných štátov.

3. Zmeny tohto dohovoru sa po ich prijatí na valnom zhromaždení predložia zmluvným štátom na ratifikáciu, prijatie, schválenie alebo pristúpenie.

4. Zmeny nadobudnú platnosť, ale len pre tie zmluvné štáty, ktoré ich ratifikovali, prijali, schválili alebo k nim pristúpili, tri mesiace po uložení listín v zmysle odseku 3 tohto článku dvoma tretinami zmluvných štátov. Následne táto zmena nadobudne platnosť pre každý zmluvný štát, ktorý zmenu ratifikuje, prijme, schváli alebo k nej pristúpi tri mesiace po dni uloženia jeho listín o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení.

5. Postup stanovený v odsekoch 3 a 4 sa neuplatňuje pri dodatkoch k článku 5 týkajúcich sa počtu štátov, ktoré sú členmi výboru. Tieto zmeny nadobúdajú platnosť ihneď po ich schválení.

6. Štát, ktorý sa stane zmluvnou stranou tohto dohovoru po nadobudnutí platnosti zmien v súlade s odsekom 4 tohto článku, sa pokladá, ak nevyjadril iný úmysel,

(a) za zmluvnú stranu novelizovaného znenia tohto dohovoru a

(b) za zmluvnú stranu nomenelizovaného znenia tohto dohovoru vo vzťahu ku každému zmluvnému štátu, ktorý nie je viazaný zmenami.

Článok 39 *Platnosť verzií*

Tento dohovor je vyhotovený v angličtine, arabčine, čínštine, francúzštine, ruštine a španielčine, pričom všetkých šesť verzií má rovnakú platnosť.

Článok 40
Registrácia

V súlade s článkom 102 Charty Organizácie Spojených národov je tento dohovor na žiadosť generálneho riaditeľa UNESCO registrovaný na sekretariáte Organizácie Spojených národov.